בית-הספר „אילון"
תל-אביב

הגדה
לחג הפסח
חג האביב

סדר-פסח

1. כרוז– שמור את חודש האביב ועשית פסח לה' אלוהיך, כי בחודש האביב הוציאך ה' אלוהיך ממצרים לילה. לא תאכל עליו חמץ. שבעת ימים תאכל עליו מצות, לחם עוני, כי בחפזון יצאת מארץ מצרים.

2. שירה– <u>פנה הגשם חלף הלך לו.</u>

3. קריאה– בצאת ישראל ממצרים בית יעקב מעם לעז
היתה יהודה לקדשו ישראל ממשלותיו
הים ראה וינס הירדן יסוב לאחור
ההרים רקדו כאלים, גבעות כבני צאן
מה לך, הים כי תנוס, הירדן תסב לאחור,
ההרים תרקדו כאלים גבעות כבני צאן
מלפני אדון חולי ארץ, מלפני אלוה יעקב
ההפכי הצור אגם מים, חלמיש למעיני מים.

4. שירה– <u>בצאת ישראל ממצרים</u>

5. – קידוש ברוך אתה ה' אלקינו מלך העולם, בורא פרי הגפן.
ברוך אתה ה' אלקינו מלך העולם, אשר בחר בנו מכל עם, ורוממנו מכל לשון, וקדשנו במצוותיו.
ותתן לנו ה' אלקינו באהבה, מועדים לשמחה, חגים וזמנים לששון את יום חג המצות הזה, זמן חרותנו, מקרא קדש, זכר ליציאת מצרים. כי בנו בחרת, ואותנו קדשת מכל העמים. ומועדי קדשך בשמחה ובששון הנחלתנו ברוך אתה ה' מקדש ישראל והזמנים. ברוך אתה ה' אלקינו מלך העולם, שהחיינו וקיימנו, והגיענו לזמן הזה.

הא לחמא עניא די אכלו אבהתנא בארעא דמצרים. כל דכפין ייתי ויכול. כל דצריך ייתי ויפסח. השתא אנחנו בלבד, לשנה הבאה – כל בית ישראל.

6. קריאה במקהלה– השתא אנחנו בלבד, לשנה הבאה – כל בית ישראל.

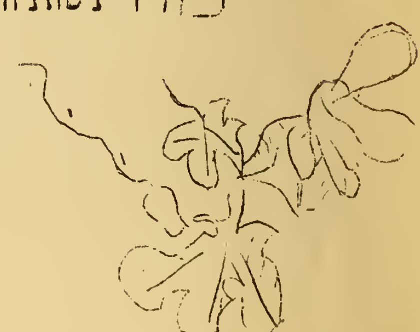
7. קבוצת ילדים מכתה א'-ב' –<u>מה נשתנה</u>

מה נשתנה הלילה הזה מכל הלילות?
שבכל הלילות אנו אוכלים חמץ ומצה
הלילה הזה כולו מצה.

שבכל הלילות אנו אוכלים שאר ירקות
הלילה הזה כולו מרור.

שבכל הלילות אין אנו מטבילין אפילו פעם אחת
הלילה הזה שתי פעמים.

שבכל הלילות אין אנו אוכלין בין יושבים ובין מסובין הלילה הזה כולנו מסובין.

8. קריאה– <u>עבדים היינו :</u>

עבדים היינו לפרעה במצרים, ויוציאנו ה' אלוהינו משם ביד חזקה ובזרוע נטויה, ואילו לא הוציא הקדוש-ברוך-הוא את אבותינו ממצרים, הרי אנו ובנינו ובני בנינו משעבדים היינו לפרעה במצרים. ואפילו כלנו חכמים, כולנו נבונים, כלנו זקנים, כולנו יודעים את התורה – מצוה עלינו לספר ביציאת-מצרים וכל המרבה לספר ביציאת מצרים הרי זה משובח.

7. שירה– <u>או רקוד:</u>

מן האגדה: ישמאל אומר: בשעה שיצאו בני ישראל ממצרים למה היו
דומים? ליונה שברחה מפני הנץ ונכנסה לנקיק הסלע ומצאה שם
הנחש מקנן, את תכנס - הרי הנחש נושף בה, תחזור לאחוריה -
הרי הנץ עומד לחפסה מה עשתה היונה? התחילה צווחת ומטפחת
באגפיה עד שבא בעל השובך והצילה. כך ישראל על הים: לירד
לים לא היו יכולים - שעדיין לא נקרע להם הים, לחזור לאחוריהם-
הרי פרעה הקריב, מה עשו? „ויראו מאד, ויצעקו אל ה'", מיד
„ויושע ה' ביום ההוא".

8. ברוך המקום - :

ברוך המקום, ברוך הוא, ברוך שנתן תורה לעמו ישראל, ברוך הוא.

9. קריאה- והיא שעמדה :

והיא שעמדה לאבותינו ולנו
שלא אחד בלבד עמד עלינו לכלותינו
אלא שבכל דור ודור עומדים עלינו לכלותינו
והקדוש ברוך הוא מצילינו מידם.

10. קריאה - לך שוב מצרימה ועשיתה לי עם!

לך, בא מצרימה ובאת אל הנעניים והאומללים אל כל הנאנחים
והנדכאים ואמרת אליהם כי עבדים הם - והם לא יבינו;
ואמרת כי אומללים הם - והם לא ידעו; כי גדול עוניים
וגדולים מכאוביהם ונורא לחצם - ופקחת את עיניהם. ובחוזק
יד - וגאלת אותם.
ועם רב ימשך אחריך מקרב אחיך, ומקרב כל העמים מסביב
אשר רע ומר להם, ועשית מהתולעים אדם, ומן האדם עם
ומעפרות חול ארץ.

11. שיר - יצאנו ממצרים או ומשה הכה על צור: רקוד- טמבורים:

12. קריאה- (4 ילדים)

כנגד ארבעה בנים דברה תורה: אחד חכם, ואחד רשע,
ואחד תם, ואחד שאינו יודע לשאול.

חכם- מה הוא אומר? מה העדות והחוקים והמשפטים אשר
צוה ה' אלוהינו אתכם?
ואף אתה אמור לו כהלכות פסח, אין מפטירין אחר
הפסח אפיקומן.

רשע - מה הוא אומר? מה העבודה הזאת לכם? לכם ולא לו,
ולפי שהוציא את עצמו מן הכלל כפר בעקר, ואף
אתה הקהה את שניו ואמור - לו:
בעבור זה עשה ה' לי בצאתי ממצרים, לי ולא לו,
אלו היה שם לא היה נגאל.

תם - מה הוא אומר? מה זאת? ואמרת אליו: בחוזק יד
הוציאנו ה' מבית עבדים.

ושאינו יודע לשאול - את פתח לו, שנאמר: והגדת לבנך
ביום ההוא לאמר בעבור זה עשה ה' לי בצאתי ממצרים.

13. וירעו אתנו המצרים ויענונו. ויתנו עלינו עבודה קשה:
וישימו עליו שרי מסים למען ענותו בסבלותם ויבן
ערי מסכנות לפרעה את פתום ואת רעמסס.

14. ויעבידו מצרים את בני ישראל בפרך. ונצעק אל ה' אלהי
אבותינו, וישמע ה' את קולינו וירא את עונינו
ואת לחצנו.

15. ויוציאנו ה' ממצרים ביד חזקה ובזרוע נטויה ובמורא
גדול ובאותות ובמופתים.

16. (תלמיד קורא וכולם במקהלה אחריו)

דם! צפרדע! כנים! ערוב! דבר! שחין! ברד! ארבה! חשך! מכת-בכורות!

17. רבן גמליאל היה אומר: כל שלא אמר שלשה דברים אלו בפסח, לא יצא ידי חובתו. ואלו הן: פסח, מצה, ומרור.

פסח שהיו אבותינו אוכלים בזמן שבית המקדש היה קיים - על שום מה? על שום שפסח הקב"ה על אבותינו במצרים.

מצה זו שאנו אוכלים - על שום מה? על שום שלא הספיק בצקם של אבותינו להחמיץ.

מרור זה שאנו אוכלים - על שום מה? על שום שמררו המצרים את חיי אבותינו במצרים.

18. בכל דור ודור חיב אדם לראות עצמו כאילו הוא יצא ממצרים שנאמר והגדת לבנך ביום ההוא לאמור בעבור זה עשה ה' לי בצאתי ממצרים. לא את אבותינו בלבד גאל הקדוש ברוך אלא אף אותנו גאל עמהם. שנאמר ואותנו הוציא משם למען הביא אותנו לתת לנו את הארץ אשר נשבע לאבותינו.

19. שירה- ארץ זבת חלב ודבש או מלאו אסמינו בר.

20. קריאה - כמה מעלות טובות:

קריאת פסוק ומקהלה !

21. כמה מעלות טובות למקום עלינו:
אלו הוציאנו ממצרים ולא עשה בהם שפטים. דיינו.
אלו עשה בהם שפטים ולא עשה באלוהיהם דיינו.
אלו עשה באלוהיהם ולא הרג בכוריהם דיינו.
אלו הרג בכוריהם ולא נתן לנו את ממונם. דיינו
אלו נתן לנו את ממונם ולא קרע לנו את הים. דיינו.
אלו קרע לנו את הים ולא העבירנו בתוכו בחרבה. דיינו.
אלו העבירנו בתוכו בחרבה ולא שקע צרינו בתוכו, דיינו.
אלו שקע צרינו בתוכו ולא ספק צרכנו במדבר ארבעים שנה. דינו.
אלו ספק צרכנו במדבר ארבעים שנה ולא האכילנו את המן. דיינו.
אלו האכילנו את המן ולא נתן לנו את השבת. דיינו.
אלו נתן לנו את השבת ולא קרבנו לפני הר סיני. דיינו.
אלו קרבנו לפני הר סיני ולא נתן לנו את התורה, דיינו.
אלו נתן לנו את התורה ולא הכניסנו לארץ ישראל, דיינו
אלו הכניסנו לארץ ישראל ולא בנה את בית הבחירה, דיינו.

22. לפיכך אנחנו חיבים להודות, להלל, לשבח, לפאר, לרומם, להדר, לברך, לעלה, ולקלס, למי שעשה לאבותינו ולנו את כל הנסים האלו. הוציאנו מעבדות לחרות מיגון לשמחה, ומאבל ליום טוב, ומאפלה לאור גדול, ומשעבוד לגאולה ונאמר לפניו שירה חדשה הללויה.

23. שירה- הללויה שבחו את שמו
שישו ושמחו והודו לו
פללו הללו הללויה.

24. ריקוד- רקוד אביב (אור חבצלות)

25. קריאה– נס ליל סדר / מאת ש. מלצר

שירה– כן יאבדו....

שפוך חמתך על הגויים אשר לא ידעוך, ועל ממלכות אשר בשמך לא קראו, כי אכל את יעקב ואת נוהו השמו. שפוך עליהם זעמך, וחרון אפך ישיגם תרדוף באף ותשמידם מתחת שמי ה'.

שירה– עזי וזמרת יה...

הודו לה' כי טוב – כי לעולם חסדו
יאמר נא ישראל – כי לעולם חסדו
יאמרו נא בית אהרון – כי לעולם חסדו

קרב יום אשר הוא לא יום ולא לילה
רם הודע כי לך היום אף לך הלילה
שומרים הפקד לעירך כל היום וכל הלילה
תאיר כאור יום חשכת לילה.

שירה– קרב יום...

שירה– אדיר במלוכה, בחור כהלכה, גדודיו יאמרו לו: לך ולך, לך כי לך, לך אף לך, לך ה' הממלכה – כי לו נאה, כי לו יאה.

אדיר הוא, בחור הוא, גדול הוא, דגול הוא במהרה בקרוב, אל בנה, בנה ביתך בקרוב.

שירה– אל בנה...

שירה– אליהו הנביא

אחד מי יודע? אחד אני יודע: אחד אלקינו שבשמים ובארץ
שנים מי יודע? שנים אני יודע: שני לוחות הברית
שלשה מי יודע? שלשה אני יודע: שלשה אבות
ארבע מי יודע? ארבע אני יודע: ארבע אמהות

שירה– סולו ותשובה

26. הנה ימים באים ונגש חורש בקוצר ודורך ענבים במושך הזרע. והטיפו ההרים עסיס וכל הגבעות תתמוגגנה. ושבתי את שבות עמי וישבו. ונטעו כרמים ושתו את יינם ועשו גנות ואכלו את פריהם ונטעתים על אדמתם, ולא ינתשו עוד מעל אדמתם.

שירה– והטיפו...

27. באנו לארץ הקדושה ואהבת קדומים בלב ליצור מחדש את חיינו.
28. הישוב אחד נבנה – גדול. בחיק הטבע יבנה. מפעלנו יכתב בירק העצים על פני שדות והורשות.

29. על הגפן– (כולם מסיבים את כוסות היין) הרמת כוס

על הגפן ועל פרי הגפן ועל תנובת השדה ועל ארץ חמדה טובה ורחבה שנחלו אבותינו ואנו לאכול מפריה ולשבוע מטובה – ל ח י ים. – כולם אוכלים מצה, ביצה ושותים כוסות יין.

30. גם בארצנו, בימי שלטון זרים הושבת לא פעם חגנו, אך צללי חזונו נמוגו הישוב יצא משעבוד לגאולה והיה לעם חפשי, החוגג את חגיו ומועדיו בגילה וברננה.

31. קריאה- כי הנה הסתו עבר, הגשם חלף הלך לו. הנצנים נראו בארץ
עת הזמיר הגיע וקול התור נשמע בארצנו. התאנה
חנטה פגיה, והגפנים סמדר נתנו ריח.

32. שירה- <u>פנה הגשם</u>

33. רקוד- <u>אל גנת אגוז</u>

34. שירה- <u>על גבע רם</u>

35. קריאה- חסל סדור פסח כהלכתו בכל משפטו וחקתו. כאשר
זכינו לסדר אותו, כן נזכה לעשותו.

לשנה הבא בירושלים המשוחררת

